

31.1.2007

06-307/216

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2006-1631/210
Stn dnr	
Saap./Anl.	01-02-2007

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE TARKASTUS-
LAUTAKUNNAN VUODEN 2005 ARVIINTIKERTOMUSEEN LIITTY-
VÄÄN KAUPUNGINVALTUUSTON HYVÄKSYMÄÄN TOIVOMUSPON-
TEEN

Talous- ja suunnittelukeskus on lähetteellään 5.10.2006 Dnro 2006 – 1631 / 210 pyytänyt sosiaalivirastoa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.1.2007 mennessä kaupungin valtuuston hyväksymästä toivomusponnosta, jonka mukaan "Kaupunginvaltuusto edellyttää, että toiminnan vaikuttavuusmittareiden kehittämisessä priorisoidaan yhteisstrategian tavoitetta varhaisen puuttumisen malleiksi."

Sosiaaliviraston strategia

Kaupunginvaltuuston hyväksymä toivomusponsi on sosiaaliviraston strategisten tavoitteiden mukainen. Sosiaaliviraston strategian mukaan toiminnan tuloksellisuutta tulee arvioida niiden vaikutusten kautta, jota toiminnalla on asukkaiden ja asiakkaiden hyvinvointiin. Jotta palvelujen vaikutuksista saataisiin riittävän luotettavaa tietoa, tulee tätä varten luoda ja ottaa käyttöön erityisiä vaikuttavuusmittareita.

Sosiaalivirastossa on kaikilla vastuualueilla tiedostettu varhaisen tuen vaiheessa olevien interventioiden merkitys. Riittävän varhaisessa avuntarpeen vaiheessa tarjottava tuki on sekä taloudellisesti järkevää että vaikuttavuudeltaan tehokasta, mikäli näin kyetään estämään avuntarpeen pitkittyminen tai suuremman avuntarpeen syntyminen.

Kansainvälinen tieteellinen ja ammatillinen kehitys

Viimeaikoina tapahtunut kansainvälinen tieteellinen ja ammatillinen kehitys antaa merkittävät edellytykset sosiaaliviraston strategisten tavoitteiden mukaisen toivomusponnen toteuttamiselle. Tämä kansainvälinen kehitys näkyy erityisesti kahdella alueella. Nykyisin tuotetaan yhä enemmän tutkittua tietoa erilaisten interventioiden tosiasiallisesta vaikuttavuudesta ja tämän tiedon hyödyntäminen ammatillisessa toiminnassa.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

sosiaalivirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

www.hel.fi/sosv

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

31.1.2007

nassa nähdään eräänä keskeisenä haasteena. Samanaikaisesti on kehitetty erilaisia vaikuttavuuden arvioinnin menetelmiä ja välineistöä, jota voidaan hyödyntää osana palvelujen suunnittelua ja toteutusta.

Kokemukset varhaisista interventioista

Sosiaalivirastossa on kaikilla vastuualuilla yhdessä muiden hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa toteutettu erilaista varhaisten interventioiden (varhainen puuttuminen, varhainen tuki) hankkeita. Erityisesti varhaiseen tukeen on panostettu lasten päivähoidossa ja perheiden palveluissa, jossa on toteutettu vuodesta 2001 lukien erityisiä varhaisen tuen hankkeita. Hankkeet olivat ensin positiivisen diskriminaation nimellä ja vuodesta 2005 lukien varhaisen tuen nimellä. Nykyisin varhainen tuki nähdään esimerkiksi perheiden palveluissa selkeäksi omaksi palvelukokonaisuudeksi, johon kuuluvat mm. perheiden kotipalvelu ja leikkipuistotoiminta.

Erityisenä haasteena varhaisen tuen mukaisessa toiminnassa on nähty välineistön luominen sen tosiasiallisen vaikuttavuuden arviointiin. Tästä syystä mm. perheiden kotipalvelussa ja leikkipuistotoiminnassa toteutetaan vaikuttavuuden arvioinnin hankkeet vuoden 2007 aikana.

Sosiaaliviraston suunnitelma vaikuttavuusmittareiden kehittämisestä varhaisiin interventioihin

Olemassa olevan tietämyksen hyödyntäminen vaikuttavuuden arvioinnista on sosiaalivirastossa nähty erityistä asiantuntemusta vaativana haasteena. Haasteeseen vastaaminen edellyttää Hallinto- ja kehittämiskeskuksen tarjoamien tukipalvelujen tiivistä yhteistyötä vastuualueiden palvelutoiminnan asiantuntijoiden kanssa. Hallinto- ja kehittämiskeskuksessa onkin laadittu tätä yhteistyötä koskeva suunnitelma, jota kutsutaan sosiaaliviraston vaikuttavuusarkkitehtuuriksi. Osana tämän vaikuttavuusarkkitehtuurin toteuttamista sosiaalivirastossa tehdään kevään 2007 kuluessa täsmällisempi suunnitelma vaikuttavuusmittareiden kehittämisestä varhaisiin interventioihin.

Vastuualueiden käyttösuunnitelmat

Vuoden 2007 käyttösuunnitelmissaan vastuualueet ovat asettaneet seuraavat tavoitteet koskien varhaisten interventioiden vaikuttavuusmittareita.

Lasten päivähoito

Tavoite 1

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

sosiaalivirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

www.hel.fi/sosv

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

31.1.2007

Palvelusuunnitelmaa tehtäessä on vanhempien kanssa käyty keskustelu päivähoidon vaihtoehdoista ja kirjattu keskustelun pohjalta perheen toive ja tarve lapsen hoidosta.

Tavoite 2

Maahanmuuttajalapsille on kirjattu lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan lapsikohtaiset kielen kehittymisen tavoitteet.

Tavoite 3

Palvelusuunnitelmaan on kirjattu varhaisen tuen tarve päivähoitoon tuleville lapsille.

Perheiden palvelut

Tavoite 1

Riskiolosuhteissa elävien lasten ja nuorten tilanteisiin puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa vaikuttavalla työllä.

Tavoite 2

Vaikuttavuusmittareiden kehittäminen.

Tavoitetasona vuodelle 2007 on mm. varhaisen tuen työmuotojen kuvaaminen ja kuvausten analysoinnin yhteydessä aloittaa niiden vaikuttavuuden arviointiin käytettävien mittareiden kehittäminen.

Aikuisten palvelut

Tavoite 1

Vaikuttavuuden mittarina on toimeentulotuen asiakkuuden kesto ja kohderyhminä uudet asiakkaat sekä nuoret alle 25-vuotiaat asiakkaat. Tavoitetaso vuonna 2007 on, että asiakkuuden kesto laskee.

Tavoite 2

Aikalisä –malli laajennetaan ammattikoulupudokkaiden piiriin.

Mittarina on mallin käyttöönoton eteneminen ja tavoitetasona vuodelle 2007 on mallin suunnittelun aloittaminen yhteistyössä opetusviraston ja terveysviraston kanssa.

Vanhusten palvelut

Tavoite 1

Avopalvelujen toimintamalleja vahvistetaan muun muassa gerontologisen sosiaalityön hankkeen tulosten perusteella.

Tavoite 2

Päivätoimintaan, palvelukeskustoimintaan sekä sosiaali- ja lähityöhön luodaan laatukriteerit.

31.1.2007

Tavoite 3

Palvelutarpeen arvioinnin sisältöä kehitetään ja kytketään se alkuarviointiin. Ehkäisevät kotikäynnit –pilotin tulosten perusteella päätetään ehkäisevien kotikäyntien käyttöönotosta ja toteuttamistavasta.

Tavoite 4

Sosiaali- ja lähityön yksiköt varmistavat toimivat yhteistyöverkostot alueellaan syrjäytymisuhassa olevien vanhusten tavoittamiseksi. Kaikilla neljällä sosiaali- ja lähityön alueella on vähintään kaksi syrjäytymisen ehkäisyryhmää vuoden lopussa.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Paavo Voutilainen
sosiaalijohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Marja Leena Toukonen
hallinto- ja kehittämisjohtaja

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalivirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI
www.hel.fi/sosv

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6